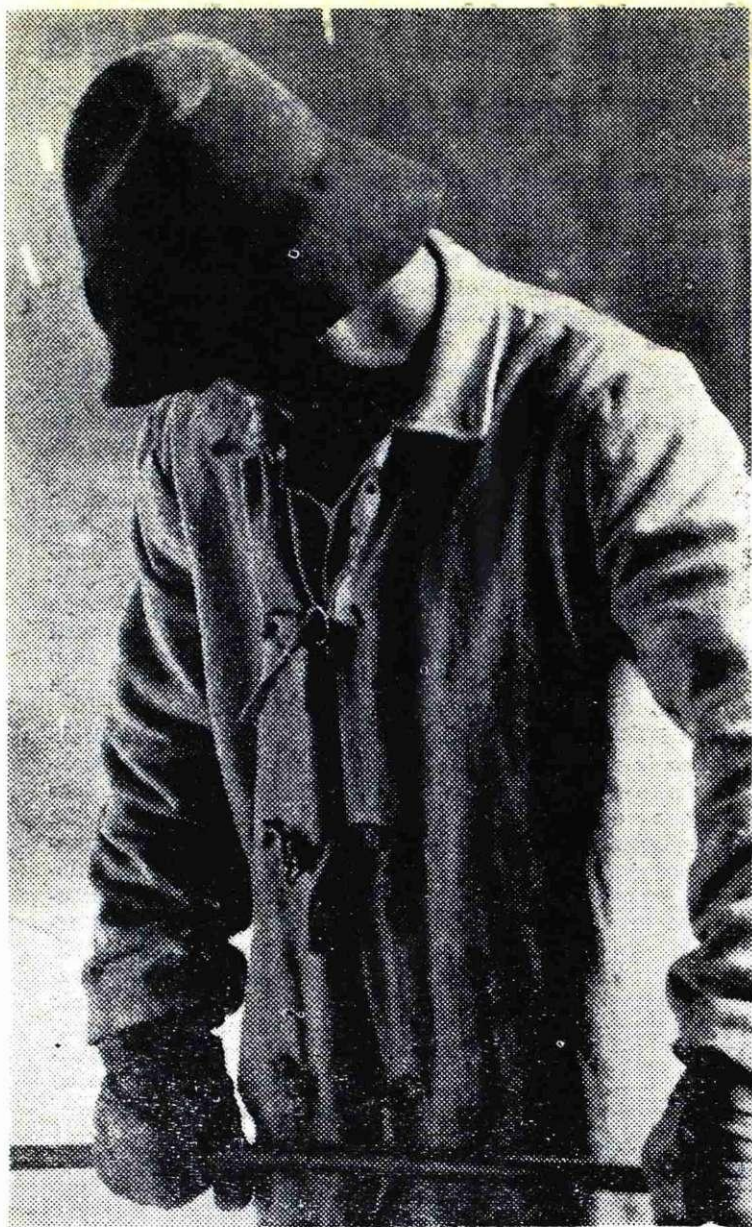

Naporno in odgovorno je njegovo delo

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE
J E S E Ň I C E

JESENICE, 17. AVGUSTA 1963 ŠTEVILKA 33/V.

Alojz Anderle - novi član UO

Centralni delavski svet je na 21. rednem zasedanju imenoval Alojza Anderla, člana CDS, ki je zaposlen v mehanični delavnici, za novega člana upravnega odbora. Tov. Anderle je zasedel izpraznjeno mesto v upravnem odboru, ker je dosednji član upravnega odbora, tov. Milan Hrast, odšel na novo službeno mesto izven železarne.

21. redno zasedanje CDS

Potrjeno poročilo o poslovanju v I. polletju

12. 8. 1963 je bilo 21. redno zasedanje centralnega delavskega sveta. Na dnevnem redu so bila naslednja vprašanja:

1. Polletno poročilo o poslovanju podjetja.
 2. Analiza gibanja osebnih dohodkov v prvem polletju letošnjega leta.
 3. Problematika 4-izmenskega obratovanja v martinarni.
- Poleg teh vprašanj je imel CDS na dnevnem redu še poročila komisij o reševanju tehkojih problemov.

Polletno poročilo:

Po izčrpnem poročilu o polletnem poslovanju podjetja, s katerimi smo naše bralce seznanili že v prejšnji številki, po živahni razpravi o tem poročilu, ki ne kaže povsem zadovoljive rezultate, predvsem ne v količinskem izpolnjevanju družbenega načrta in na predlog komisije za gospodarstvo je CDS sprejel naslednje sklepe:

1. Polletno poročilo o poslovanju podjetja CDS sprejme in ga potrdi.

2. Ker smo maksimalno izkoristili obstoječe zaloge jekla, je potrebno posvetiti vso pozornost izpolnjevanju načrta proizvodnje jekla in tako omogočiti normalno obratovanje valjarnam in predelovalnim obratom.

3. V okviru količin jekla, s katerim razpolagamo, se moramo držati načrta asortimenta in po možnosti nadoknaditi izpad kvaliteten izdelkov v prvem polletju. V kolikor tega ni mogoče storiti, moramo kupcem sporočiti, da ne bomo mogli

izdobaviti zaključenih količin.

4. CDS ugotavlja, da stroški proizvodnje rastejo iznad planiranih predvsem v obratih, ki niso dosegli količinskega načrta. Vsi proizvodni obrati naj vložijo vse svoje napore za izpolnitev količinskega načrta, ker bodo s tem znižali stroške po enoti in obenem omogočili normalno obratovanje v naslednjih fazah proizvodnje.

5. Upravo podjetja je CDS zadalžil, da z našimi dobavitelji posluje pod enakimi plačilnimi pogoji, kot jih mi odobrimo našim kupcem.

6. CDS ugotavlja, da odnos do dela, proizvodna disciplina in materialna odgovornost niso na odgovarjajoči višini in je v tem pogledu treba podvzeti ustrezne mere. Zato zadalži upravo podjetja, da po vodstveni liniji poostri proizvodno disciplino, da pooblasti odgovarjajoče organe, da odstranijo z delovnih mest vse strokovno in disciplinsko neodgovarjajoče osebe. Pri izvajanju teh ukrepov je potreben sta-

21. redno zasedanje CDS

Problematika štiriizmenskega obratovanja v martinarni

Pri tretji točki dnevnega reda, v kateri je obravnaval CDS problematiko in rezultate dela na štiri izmene v martinarni, je podal poročilo glavni direktor inž. Matevž Hafner.

V poročilu je najprej navedel osnovne momente, ki so bili merodajni, da smo se odločili za uvedbo poizkusnega obratovanja na štiri izmene. Med te momente moramo prišteti proste dneve, ki jih delavci martinarne pri obratovanju na tri izmene praktično nimajo; povečanje proizvodnje zaradi normalnega obratovanja v nedeljah in praznikih; izboljšanje delovne discipline in znižanje bolezenske odsotnosti.

Poizkusno obratovanje na štiri izmene je trajalo od 2. maja do 29. julija, ko so delavci iz Makedonije zaradi potresa v Skopju odšli domov ter smo bili zaradi pomanjkanja delovne sile prisiljeni začasno prekiniti obratovanje na štiri izmene in preiti zopet na obratovanje s tremi izmenami.

Rezultati poizkusnega obratovanja na štiri izmene niso bili zadovoljivi. Predvsem nismo ustvarili predvidene višje proizvodnje, delno zaradi objektivnih težav, ki so

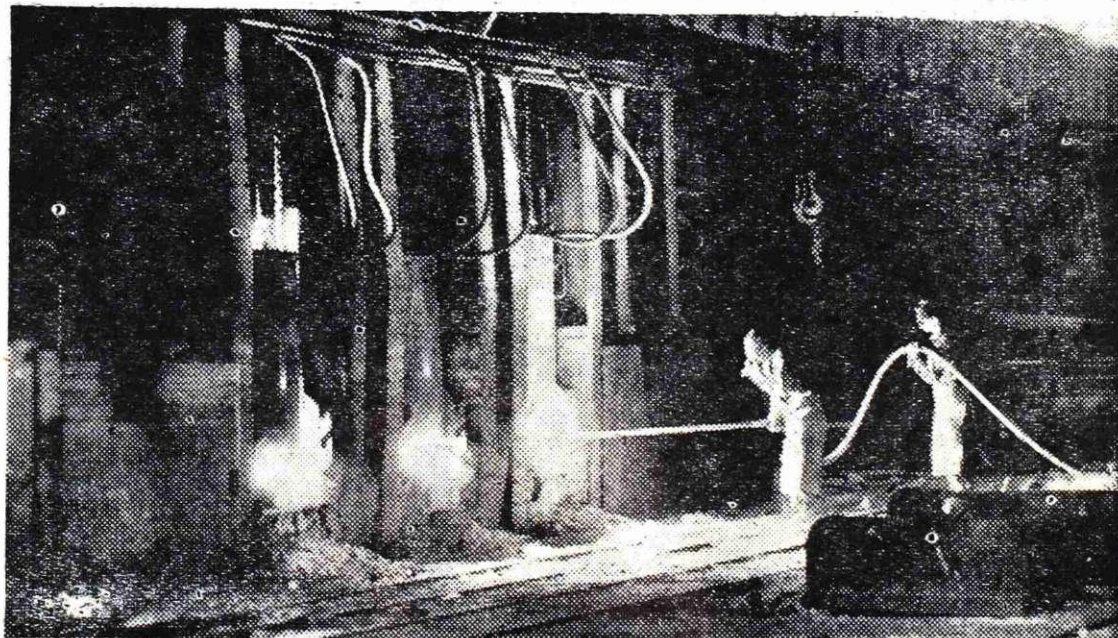
nastale zaradi občasnega slabšanja kvalitete sintermagnezita ter nepredvidenih vročih remontov na določenih pečeh. Delno pa so bile težave tudi zaradi subjektivnih pomanjkljivosti, za katere lahko iščemo vzrok v prehodu na obratovanje na štiri izmene, lahko pa bi se pojavile tudi pri obratovanju na tri izmene.

Analiza proizvodnje je pokazala, da smo v mesecih maj, junij in julij izdelali 628 ton jekla manj, kot bi ga verjetno izdelali pri obratovanju na tri izmene. To je seveda zelo negativen rezultat, ker smo pred uvedbo obratovanja na štiri izmene pričakovali, da bomo proizvodnjo povečali zaradi neprekinjenega dela ob nedeljah in praznikih. Tako pa smo z neprekinjenim delom ob nedeljah in praznikih komaj pokrili tisto proizvodnjo, ki smo jo iz drugih vzrokov izgubili.

Pri podrobni analizi obratovanja na štiri izmene je

treba upoštevati več faktorjev.

Važno vprašanje je, kako je vplivalo na potek obratovanja dejstvo, da je bilo potrebno del strokovnega kadra porazdeliti s prejšnjih (nadaljevanje na 2. in 3. str.)

Centralni delavski svet je na 21. rednem zasedanju posvetil veliko pozornost problematiki martinarne, še posebej zato, ker je bila podana analiza štiriizmenskega obratovanja, ki ni zadovoljiva. Zaradi pomanjkanja delavcev in pa zaradi trenutnega stanja v martinarni so spet začeli delati na tri izmene.

Za izvajanje pouka praktičnega dela v obratih železarne Jesenice za metalurške poklice potrebuje železarski izobraževalni center instruktorje ter v tej zvezi objavlja naslednji:

RAZPIS

za honorarne instruktorje za metalurške obrate

Za šolsko leto 1963/64 išče zavod:

ZA TOPILCE:

- 3 instruktorje praktičnega dela za pouk na plavžu
- 4 instruktorje praktičnega dela za pouk v martinarni
- 2 instruktorja praktičnega dela za pouk na elektropeči
- 1 instruktorja praktičnega dela za pouk v jeklovilarni

ZA VALJARNE:

- 3 instruktorje praktičnega dela za pouk v žični valjarni
- 5 instruktorjev praktičnega dela za pouk v valjarni tanke pločevine
- 4 instruktorje praktičnega dela za pouk v valjarni 2400
- 8 instruktorjev praktičnega dela za pouk v profilnih valjarnah

V PREDELOVALNIH OBRATIH:

- 2 instruktorja praktičnega dela za pouk v hladni valjarni
- 2 instruktorja praktičnega dela za pouk v žičarni
- 3 instruktorje praktičnega dela za pouk v jeklovleku
- 1 instruktorja praktičnega dela za pouk v žarilnici
- 1 instruktorja praktičnega dela za pouk v lužilnici in pocinkovalnici

V VZDRŽEVALNIH OBRATIH:

- 2 instruktorja praktičnega dela za pouk v instrumentni delavnici
- 1 instruktorja praktičnega dela za pouk na vzdrževanju topilniških naprav
- 1 instruktorja praktičnega dela za pouk vzdrževanja valjarn
- 1 instruktorja praktičnega dela za pouk vzdrževanja predelovalnih obratov

POGOJI RAZPISA:

1. Kandidati za instruktorje praktičnega dela v metalurških obratih morajo imeti odgovarjajoča delovna mesta na področju stroke, ki jo želijo poučevati.
 2. Po izobrazbi je zaželjena poklicna šola metalurške stroke ali tehniška srednja šola metalurške stroke (mojstrska šola). Zahteva se popolno teoretično in praktično obvladovanje vseh delovnih naprav in postopkov, ki jih želijo poučevati.
 3. Kandidat mora imeti sposobnost, veselje in zdravstveno zmožnost do opravljanja dela poučevanja mladine v poklicih.
 4. Pripravljenost kandidata za razpisana honorarna delovna mesta, da bo predhodno opravil krajši seminar za poučevalca na delovnih mestih. Seminar bo v začetku septembra v železarskem izobraževalnem centru Jesenice.
 5. Da je pripravljen podpisati pogodbo za opravljanje praktičnega pouka v šolskem letu 1963/64.
 6. Delo instruktorjev je plačano honorarno po pravilniku zavoda. Vsa pojasnila dobijo zainteresirani na tajništvu zavoda ŽIC.
- Prijave s podatki pošljite pisмено do 20. avgusta na ŽIC Jesenice.

Dokončno izbiro kandidatov opravi posebna komisija, ki jo sestavijo člani ŽIC, vodstva strokovnih šol, kadrovske službe železarne in strokovnjakov iz obratov železarne.

Problematika štiriizmenskega obratovanja v martinarni

(Nadaljevanje s 1. strani)

treh izmen na štiri izmene. S tem so napredovali na višja delovna mesta delavci, ki morda še niso imeli dovolj izkušenj za zaposlitev na odgovornejšem delovnem mestu. Vendar to mišljenje ne potrjuje dejstvo, da je potekalo obratovanje na štiri izmene prvih 18 dni v maju dobro in ni bilo kakšnih bistvenih težav. Te so se pričele pojavljati šele potem, ko je nastopilo obdobje slabega dela zaradi težav v zvezi s sintermagnezitom. Prav tako je predstavljala veliko težavo v zvezi s kadri zelo močna fluktuacija delovne sile, ki se ni pojavila šele v času obratovanja na štiri izmene, temveč je bila opazna že nekaj mesecev nazaj. S tem se je seveda še povečala možnost, da pridejo na določena delovna mesta ljudje, ki svojemu delu vsaj nekaj časa niso popolnoma dorasli.

Tudi vprašanje osebnih dohodkov, ki je bilo že pred uvedbo obratovanja na štiri izmene precej problematično, se je med poizkusnim obratovanjem še bolj zaostri. Člani kolektiva martinarne so bili zaradi zelo težkih pogojev dela ter izredne važnosti samega obrata vedno pri vrhu rang lestvice z ozirom na osebne dohodke. V zadnjem času pa so se ostali obrati močno približali v višini osebnih dohodkov martinarni, ali pa so jo celo prehiteli, ker so imeli lažje pogoje za povečanje proizvodnje in proizvodnosti. To seveda ni najbolj stimulativno vplivalo na delovni elan v martinarni in ker je razen tega padla tudi proizvodnja, so se osebni dohodki znižali, čeprav je ekonomski izračun pokazal, da bi predvideni povečani proizvodnji ostali osebni dohodki tudi pri izvedbi dela na štiri izmene v glavnem neizpremenjeni. Določen negativen vpliv je imela tudi ukinitve pisanja dodatnih ur za manjkajoče, ki se je v zadnjem času tako izrodilo, da jih je DS EE martinarne bil prisiljen ukiniti.

Pri uvedbi obratovanja na štiri izmene so se pokazale tudi nekatere organizacijske pomanjkljivosti, ki so sicer obstojale že pri obratovanju na tri izmene, vendar takrat niso prišle tako močno do izraza. Te organizacijske pomanjkljivosti sicer niso imele bistvenega vpliva na potek obratovanja s štirimi izmenami, vendar pa so le tu in tam pripomogle k temu, da so se določene težave še povečale.

Izredno važno vprašanje, ki je imelo velik vpliv pri uvajanju obratovanja na štiri izmene, je odnos delovnega kolektiva martinarne do takšnega načina obratovanja. Anketa, ki je bila izvedena po prekinitvi obratovanja na štiri izmene, je pokazala, da

mnenje članov kolektiva v zvezi s tem vprašanjem ni enotno, temveč močno deljeno. Rezultati ankete so bili naslednji: 161 članov kolektiva se je izjasnilo za obratovanje na štiri izmene, 160 je bilo proti, 163 se jih sploh ni udeležilo ankete, medtem ko je bilo 7 odgovorov neveljavnih.

Jasno je, da takšno spremembo v sistemu obratovanja skoraj ni mogoče uspešno izvesti, posebno še v obratu kot je martinarna, če ni velika večina kolektiva za to, da se sprememba izvede. Brez dvoma je tudi ta deljenost v mnenju kolektiva močan vzrok, da samo obratovanje ni potekalo najbolje.

Končno je važno tudi vprašanje, kako je vplivalo štiriizmensko obratovanje na znižanje bolezenske odsotnosti in neupravičenih izostankov. Pri bolezenskih izostankih so se uresničila pričakovanja, da se le-ti morajo z uvedbo obratovanja na štiri izmene znižati. Primerjava bolezenske odsotnosti v mesecih maj, junij in julij leta 1962 in 1963 kaže, da je bila letos za 2,24 odstotkov nižja.

Porazna pa je ugotovitev, da se je število neopravičenih izostankov v istem razdobju povečalo od 0,26 odstotka v letu 1962 na 0,29 odstotka v letu 1963. Ta ugotovitev zanika vse pričakovanja, ker smo se po uvedbi obratovanja na štiri izmene nadejali, da bodo zaradi izredno ostrih sankcij, ki jih je postavil DS EE martinarne in pa prostih dnevov, odpadla potreba in možnost za neopravičene izostanke. Žal se to ni uresničilo ter so številni neopravičeni izostanki zaradi znižanega normativa tudi doprinesli svoj delež k težavam, ki smo jih imeli v času obratovanja na štiri izmene.

Po poročilu glavnega direktorja se je razvila zelo živahna razprava, iz katere lahko povzamemo predvsem to, da je obratovanje na štiri izmene v martinarni pokazalo določene slabosti, ki so obstajale že prej ne samo v martinarni, temveč tudi v drugih obratih, so pa pri obratovanju na štiri izmene postale še bolj akutne. Tu gre predvsem za delovno in proizvodno disciplino, brez katere ni

(Konec na 3. strani)

Delo v livni jami naše martinarne je zelo naporno. Našim martinarnjem, ki delajo v livni jami, pa se po izvršeni rekonstrukciji obetajo boljši časi. Delo v martinarni bo olajšano, ko bo na Belškem polju začel obratovati bluming ter striper žerjav, jeklo pa bodo vlivali v kokile, ki bodo namaščene na posebnih vozovih.

Iz jeseniških trgovin

Vse moramo prodati!

Sobota popoldne. Tovarniška sirena je pravkar odtulila konec dopoldanske izmene in po cestah vrvi. Vsakomur se nekam mudi. Mimgrede se ustavljamo v trgovinah, da si kupimo še to in ono za prihodnji dan.

V mesnici se je vrsta potegnila tja do vrat. Premišljuje, kaj bi bilo najbolj primerno za nedeljsko kosilo in ker je izbira mesa zelo uboga, se odločim za nadevano papriko. Obidem vse stojnice na trgu — zaman. Paprike nikjer. Že sem pomislila, da iz nameravanega recepta ne bo nič, ko pogledam še v poslovalnico z zelenjavo na trgu in se oddahnem. Prodajalka je pravkar tehtala papriko. Toda, moje veselje je bilo kratko. Ko mi je prodajalka tehtala papriko sem opazila, da je vsa zgrbančana, ovenela in že načeta skratka prav malo primerena za polnjenje z mesom. Omenila sem prodajalki, da bi jo potrebovala za nadevanje, pa je samo zmajala z glavom. Ne morem prav nič izbiti. **Vse moramo prodati!** Oporekala sem ji, da nagnitih vendar ne more prodajati, ona pa me je prepričevala, da to ni nagnito, pač pa samo obtolčeno. Rezultat je bil, da sem od 1 kg paprik, — 15 kosov, lahko uporabila le 9 paprik, ostalo pa sem bila primorana obrezati in večji del zavreči!

Kaj morajo prodajalke res VSE PRODATI? In potrošnik naj bi zatisnil oko in vse kupil?

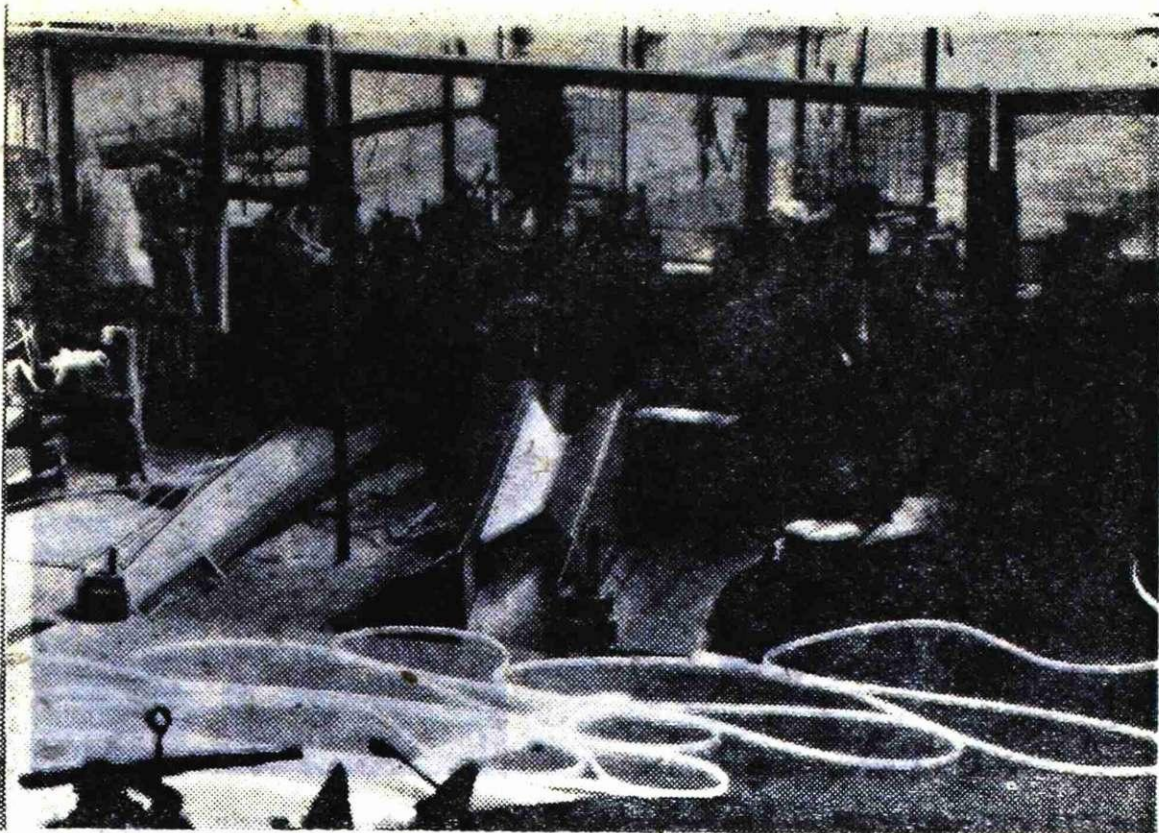
Drug primer sem naletela pred tednom dni, ko sem v novi samopostrežni trgovini kupovala paradižnik. Ker je bilo v gajbici, ki je stala na pultu le še nekaj grdih sadežev, sem najprej vprašala, če imajo samo še tega? O ne, pravi prodajalka, imamo ga še dovolj. Pričakovala sem, da bo prinesla novo gajbico, ko pa mi je pričela odbirati kar med že prebranim paradižnikom sem jo prosila, naj mi ne tehta samo tega, ki je že tako slab in naj prinese novo gajbico. Odgovorila mi je, da bo gnilega izločila. Ker je med tem druga prodajalka prinesla na pult novo gajbico z lepimi sadeži, sem jo prosila, naj doda vsaj nekaj lepih, pa mi tudi to ni ustreglo. Bilo mi je mučno, da se prepiram, vendar sem pred njo iztresla vsebino vrečke na pult in izločila tri nagnite sadeže, katere mi je godrnjaje zamenjala. Pozneje mi je bilo žal, da nisem že stehitani paradižnik pustila na mizi in odšla ne da bi kaj kupila.

Razumem, da moraš kupiti tudi slabšo kvaliteto, če ni izbire. Toda, mar morajo res potrošniki kriti kalo ter plačevati sadeže in zelenjavo, katero moraš doma zavreči.

Taki primeri so zelo pogosti, opazila sem tudi, da posebno tedaj, ko prodajajo zelenjavo ali sadje otrokom, prodajalci zelo nevestno nalože tudi tisto, kar bi morali izločiti. Po lastnih izkušnjah vem, da je potem doma nejevolja in jeza. Dobro pomnim, da mi je hčerka prinesla iz trgovine (na Plavžu pri nekdanjem »Čufarju«) tri paprike, za katere nisem mogla verjeti očem, da so bile prodane, ker je izgledalo, kakor da so pobrane v smetišču!

Zato se ne čudim odgovoru, ki sem ga sama prejela:

Vse moramo prodati. Čudim pa se tistemu, ki to od njih zahteva! MI

Ognjene kače v žični valjarni. To delo je zelo nevarno in naporno, posebno v vročih poletnih mesecih.

Povečanje transformacije v jeseniški železarni

Zaradi rekonstrukcije razdelilne transformatorske postaje na Jesenicah, ki je še v teku, zaradi vedno večje porabe električne energije kot tudi sedanjega upadanja voda, ki povzroča manjšo proizvodnjo lastnih vodnih elektrarn ter zaradi planiranega remonta turbogeneratorja III je bilo obratovodstvo elektroenergije primorano dobiti manjkajočo količino električne energije iz omrežja ELES, če hoče zagotoviti proizvodnim obratom nemoteno obratovanje.

Da bi lahko prenesli električno energijo z omrežja ELES, je bilo treba povečati transformacijo s 35/5 kW. To transformacijo smo dosegli tako, da smo v začetku leta 1963 izkoristili predhodno naročena transformatorja 4 MVA in s tem rešili začasno tedanjo krizo prenosa električne energije.

Na Javorniku smo z enim 4 MVA transformatorjem povečali prenos za 1500 KVA s tem, da smo transformator 2,5 MVA zamenjali z omenjenim 4 MVA. Tako lahko sedaj na Javorniku odvajamo iz ELES omrežja 12 MVA tok. S tem smo odpravili pogoste izpade zaradi preobremenitve.

Tudi na Jesenicah smo morali povečati transformacijo, če smo hoteli zadostiti obratnim razmeram. Pomagali smo si tako, da smo v drugi fazi rekonstrukcije RTP Jesenice zamenjali 2,5 MVA transformator s transformatorjem 4 MVA in tako direktno od njega napajamo elektropeči ter žično valjarno. S tem smo uspeli začasno opraviti preklape ostalih obratov na pičlo število novih celic na RTP Jesenice. Ostale obrate na Jesenicah pa napajamo preko

začasnega sistema zbiralnice III.

Novi sistem zbiralnic I in II še povečujemo in bo v prihodnjem letu dokončno zgrajen. Takrat bo tudi razdelitev energije na posamezne proizvodne obrate rešena, do tedaj pa si mramo pomagati tako, da zagotovimo po možnosti obratovanje proizvodnim obratom.

V začetku letošnjega leta se je pokvaril stari 4 MVA transformator I. Pomagali smo si takole:

— z Javornika prosti 2,5 MVA transformator smo namestili v boks pokvarjenega na Jesenicah;

— transformator 2,5 MVA elektropeči I smo namestili v boks IV;

— avtotransformator turbogeneratorja III iz boksa IV pa smo prenesli v novi železni boks, ki je bil v rekordnem času izdelan in je poleg strojnice turbogeneratorjev.

Za vsa ta dela so si izvedno prizadevali člani kolektiva konstrukcijskega in montažnega oddelka, Elektrosignala in Hidromontaže. Na Jesenicah pa smo tako imeli poleg lastne proizvodnje še prenos električne energije z omrežja ELES na zbiralnico 9 in 4 MVA za direktno prenos za električno peč I in žično valjarno.

Pokvarjeni transformator IV MVA so popravili v podjetju »Rade Končar« in takej, ko smo ga dobili — v avgustu — smo 2,5 MVA transformator v boks IV zamenjali s popravljenim.

Tako je transformacija na Jesenicah na zbiralnicah povečana od 9 na 12 MVA in poleg tega za električno peč in žično valjarno za 4 MVA. Skupaj lahko torej prenesemo z omrežja ELES na Jesenice 16 MVA električne energije, kar bo zaenkrat pod sedanjimi pogoji zadostovalo za obratovanje obratov na Jesenicah.

Tone Pogorelec

Problematika štirizmenskega obratovanja v martinarni

(Nadaljevanje z 2. strani)

možen normalen potek obratovanja v nobenem organiziranem podjetju. Posebno pa to velja za podjetje kot je železarna, kjer ima lahko zanemarjanje proizvodne discipline na delovnem mestu izreden vpliv na kvaliteto izdelka ter višino proizvodnje.

SKLEPI CDS

1. Poizkusna doba štirizmenskega obratovanja v martinarni je namesto predvidenih dveh mesecev dejansko trajala 2 meseca in 28 dni, ko je zaradi odhoda delavcev iz Makedonije po katastrofalnem potresu in zaradi pomanjkanja delavcev 29. 7. 1963 prekinjena.

2. CDS se strinja s predlogom upravnega odbora in zadoži upravo podjetja, da do uvajanja 42-urnega delovnega tedna z obratovodstvi

obratov z neprekinjeno proizvodnjo in težkimi delovnimi pogoji ponovno in kompleksno analizira vse elemente, ki bi nastali z uvajanjem skrajšanega delovnega časa še pred uvedbo. Ta predlog UO je utemeljen na podlagi rezultatov izvedenega referenduma v martinarni, ki je pokazal neenotno stališče kolektiva do štirizmenskega obratovanja, saj se je 161 članov kolektiva izreklo za, 160 pa proti delu na štiri izmene, 163 članov kolektiva pa se ni moglo odločiti niti za eno niti za drugo in so se glasovanja v referendumu vzdržali.

3. Prav tako se CDS strinja s predlogom UO, da se skrajšani delovni čas ne uvede v obratih, kjer ni mogoč količinski nadzor proizvodnje in v obratih ali oddelkih, kjer delajo na eno oziroma dve izmeni, dokler ne

bo rešeno vprašanje skrajšanega delovnega časa v obratih, kjer delajo neprekinjeno oziroma pod težkimi pogoji.

4. CDS meni, da se kolektiv martinarne ni popolnoma zavedal, da je višina osebnih dohodkov odvisna samo od proizvodnje in proizvodnosti. Samo povečana proizvodnja surovega jekla za približno 14% in premik v kvaliteto lahko zagotovita enake ali celo višje osebne dohodke.

5. CDS zadoži upravo podjetja, da prouči možnost uvajanja progresivnega nagrajevanja v proizvodnih obratih z ozirom na povečano proizvodnjo in premik v kvaliteto.

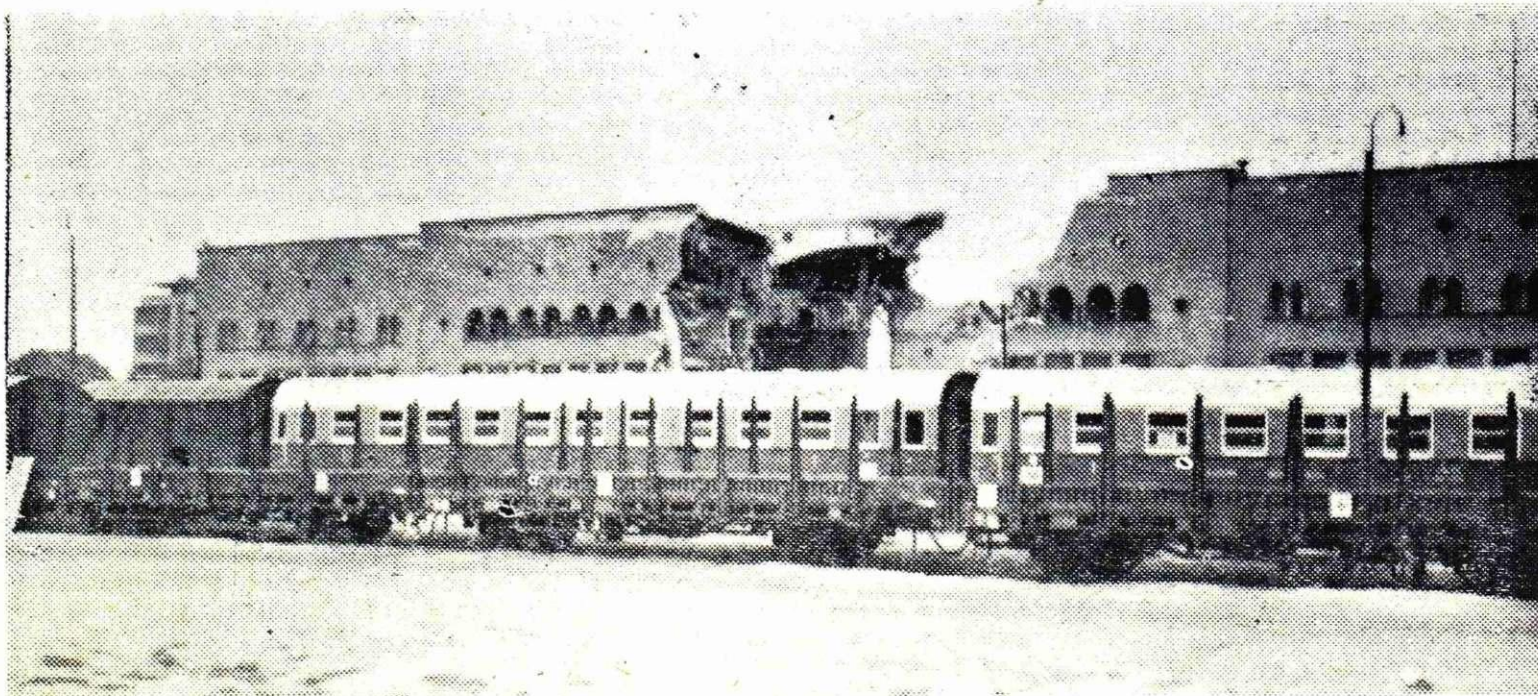
6. Korekcijski faktor za nagrajevanje vzdrževalcev v martinarni se s prehodom na triizmensko obratovanje ne upošteva več.

Dom JNA v Skopju je bil prav gotovo med najlepšimi stavbami v mestu. Takoj po katastrofi so bili strokovnjaki mnenja, da stavbe v celoti ne bodo porušili, pozneje pa so ugotovili, da so poškodbe tako hude, da bodo morali dom JNA porušiti.

V tej stavbi so bili pred potresom uradi raznih javnih služb. Tu so člani naše ekipe videli, kako so izpod ruševin potegnili truplo ženske. V celoti so izpod teh ruševin potegnili trupla treh ponesrečencev. Prebivalci Skopja so povedali, da bi bile posledice potresa lahko še hujše, če bi v tej in sosednjih stavbah bili na svojih delovnih mestih uslužbenci in če bi seveda prišlo do nesreče nekaj ur pozneje.

Porušena železniška postaja v Skopju je bila najbolj prizadeta v sredini, kjer so bili železniški peroni in čakalnice.

Iz Skopja se je vrnila ekipa avto-

Teden dni v po

Poročali smo že, da se je iz Skopja vrnila ekipa naših avtogenskih varilcev in rezalcev, ki je štela osem članov. Ekipa je odpotovala z Jesenic dva dni po katastrofalnem potresu in se je vrnila po uspešno opravljenem delu spet nazaj na Jesenice. Po vrnitvi iz Skopja smo zaprosili za kratek razgovor vodjo ekipe tovariša Miha Pogačnika, varilca iz konstrukcijske delavnice, instalaterja Franca Šteblaja in Dušana Škrjanca ter Stanka Belca iz montažnega oddelka. Omenjeni sodelavci so najprej pripovedovali o delu naše ekipe, nato pa še o vtisih ter o pretresljivih prizorih, ki jih je bilo v Skopju na vsakem koraku več kot dovolj.

Tov. Miha Pogačnik, vodja ekipe, nam je povedal, da so člani ekipe pričakovali, da bo pogled na Skopje pretresljiv in da bo delo pri odstranjevanju ruševin zelo naporno. Toda ob prihodu v Skopje so ugotovili, da so posledice katastrofalnega potresa mnogo hujše kot so bile opisane v radijskih in časopisnih poročilih, pa tudi filmske in televizijske kamere so ujele le majhen delček tistega, kar so videli v Skopju.

Pot od Jesenic do Skopja je bila zelo naporna. Vozili so se polnih 26 ur ter prispeli v Skopje zelo utrujeni. Takoj po prihodu v Skopje so se prijavi štaba za odstranjevanje ruševin, ta pa jih je odredil na mesto, kjer so pozneje taborili. Toda prav v času, ko so bili počitka najbolj potrebni po naporni in dolgotrajni vožnji, pa je prišlo iz štaba obvestilo, da potrebujejo nekaj ljudi za delo na ruševinah. Kljub utrujenosti sta se prostovoljno odzvala dva naša sodelavca ter odšla na delo. Naslednji dan so člani naše ekipe začeli z delom pri domu JNA. Člani naše ekipe pripovedujejo, da je bil dom JNA med najlepšimi stavbami v Skopju in so bili nanj prebivalci glavnega mesta SR Makedonije zelo ponosni. Toda potres je stavbo ta-

Člani naše ekipe, ki so delali v Skopju, se v splošno fotografirali v taboru, kjer so stanovali.

ko poškodoval, da je ne bodo mogli več popraviti in jo bodo morali porušiti. Po čudnem naključju je ostal nepoškodovan velik lesteneč iz brušenega stekla. Naloga naših varilcev in rezalcev je bila, da so rezali velike skla-de železa in tako omogočili buldožerjem hitreje napredovanje pri čiščenju okolice in dohodov v sam dom JNA. Na tem delovišču so se člani ekipe mudili tri dni, nato pa jih je čakala nova naloga.

Katastrofalni potres je močno poškodoval tudi mnoge tovarniške objekte. Precejšnjo škodo je utrpela tudi pivovarna in je bil del stavbe, v katerem so mlini, močno omajan. Člani naše ekipe so morali omajane zidove s ploščami in vijaki ojačati, ker bi se v nasprotnem primeru lahko zgodilo, da bi se zaradi velikega trenja, ki ga povzročajo mlini, zidovi porušili. Delo pri utrjevanju zidov pivovarne je bilo treba opraviti v veliki višini in je bilo tudi tvegano. Pri tem delu so se člani naše ekipe pokazali kot zelo vestni in požrtvovalni,

tov. Stanko Belca iz montažnega oddelka. Omenjeni sodelavci so najprej pripovedovali o delu naše ekipe, nato pa še o vtisih ter o pretresljivih prizorih, ki jih je bilo v Skopju na vsakem koraku več kot dovolj.

Naše bralce gotovo nimalo, kar član

Ob katastrofalnem potresu, kar je bilo usodno

avtogenskih varilcev in rezalcev

porušenem Skopju

kolec iz montaž-
delov je tvegat
er v na vrvi v vi-
metri pritrjeval že-
pšče (sliko). Na-
i inžalci so svojo
v pivovarni zelo
opili in so v
smali, da je to
a ek
oralo gotovo za-
kajo člani naše

ekipe videli in doživeli v po-
rušenem Skopju. Na podob-
no vprašanje so člani ekipe
povedali, da je bilo v Skop-
ju toliko pretresljivih prizo-
rov, da bi lahko v »Železar-
ju« objavili vtise v nadalje-
vanjih v nekaj številkah.

Sreča v nesreči je bila, da
so bili reševalci in predvsem
pripadniki JLA takoj na me-
stu. Sploh je bila JLA tista,

ki je nudila ponesrečencem
ob katastrofalnem potresu
vso pomoč in prav njej gre
zahvala, da so meščani, ki
so ostali pri življenju, dobi-
li potrebno hrano, mnogi pa
tudi stanovanja v šotorih ter
obleko. Skratka, ne moremo
si predstavljati življenja v
porušenem Skopju brez po-
moči JLA, ki je bila tokrat
res izdatna. Pripadniki JLA
so si na moč prizadevali in
pomagali pri reševanju živih
ljudi, skrbeli pa so tudi za
prvo sanitetno pomoč ter za
prevoz v bolnišnice itd. Po-
tres v Skopju je povzročil
ogromno materialno škodo,
ki je verjetno ne bodo niko-
li ocenili do vseh potankosti.
Omenili smo že, da so bila
porušena mnoga gospodar-
ska poslopja, prišteti pa je
treba še številne upravne
zgradbe, šole, stanovanjske
objekte ter kulturne ustano-
ve. Od vsega tega je pravza-
prav ostalo le kup ruševin
in ne preostane drugega, kot
da se lotimo izgradnje nove-
ga Skopja ob podpori vseh
jugoslovanskih narodov in
izdatni pomoči iz tujine. Tež-
ko je pisati o številnih dru-
žinskih tragedijah, ki jih je
bilo v Skopju na stotine.
Med najbolj pretresljivimi je
prav gotovo tale primer: Iz
velikega stanovanjskega blo-
ka so se odpeljali vsi otroci
na morje. Doma so ostali le
njihovi starši. Ob potresu je
bil blok porušen do tal, pri
življenju pa je ostalo le šest
staršev od otrok, ki so bili
odsotni. Vsi ostali otroci bo-
do zaman iskali svoje starše,
za njih pa se bo pričelo prav

gotovo drugačno življenje
kot so ga bili vajeni do usod-
nega dne. Pretresljiv je bil
tudi pogled na odkopavanje
ruševin in iskanje preživelih
v hotelu Makedonija, ki ga
tudi ni več. Člani naše ekipe
so videli, kako so iz ruševin
potegnili deset zmečkanih av-
tomobilov s tujimi znamka-
mi, njihovi lastniki pa so
skoraj gotovo našli smrt pod
ruševinami tega lepega hote-
la.

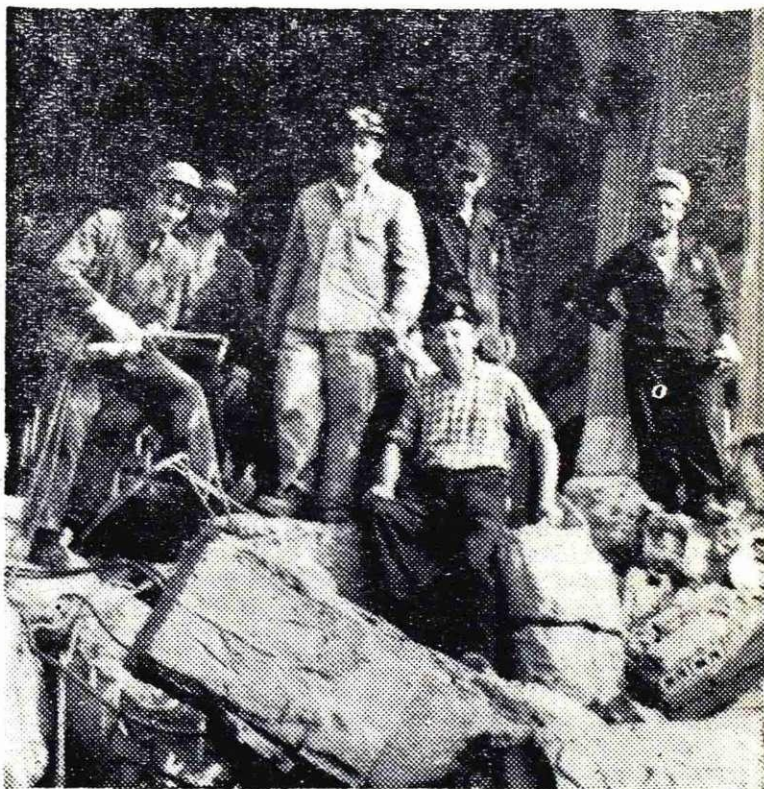
Na vprašanje, kako je v
Skopje prihajala pomoč iz
drugih bratskih republik ter
iz tujine, so nam člani naše
ekipe odgovorili: »Ob tragič-
ni nesreči, ki je prizadela
glavno mesto Makedonije, se
je nedvomno manifestirala
solidarnost ter bratstvo in
enotnost naših narodov. Na
letališče so vsak dan priha-
jala velika letala, ki so pri-
peljala ogromne količine
hrane, zdravil ter drugih po-
trebščin, ki so jih prebivalci
Skopja v najtežjih trenutkih
njihovega življenja potrebo-
vali. Tudi železniška postaja
v Skopju je bila polna vla-
kov, tako da je njena zmog-
ljivost bila že premajhna in
so morali vlake s pomočjo,
ki je prihajala iz naših kra-
jev in iz tujine, ustavljati že
v Kumanovem. V razgovoru
s prebivalci Skopja ter z de-
lavci nekaterih tovarn so čla-
ni naše ekipe zvedeli, da so
pri razdeljevanju pomoči po-
nesrečencem, to je prebival-
cem Skopja, ki so izgubili
svoje imetje, odigrale veliko
vlogo sindikalne organizaci-
je. Poleg teh pa so v pod-
jetjih in ustanovah organizi-
rali še posebne odbore za
razdeljevanje pomoči.

Prebivalci Skopja, ki so
preživeli veliko tragedijo, ta
je trajala samo 20 sekund,
se imajo zahvaliti izdatni po-
moči enotam JLA ter pomo-
či, brez katere si ne bi mogli
po usodnem potresu pred-
stavljati pravega življenja v
porušenem Skopju. Če ne bi
bilo izdatne pomoči, bi pre-
bivalci Skopja ostali brez
hrane, vode, mnogi tudi brez
obleke, izdatna pomoč orga-
nizacij RK in drugih usta-
nov pa je bila še posebno
dobrodošla tisočerm ranjen-
cem.

To je nekaj bežnih vtisov
naših varilcev in rezalcev, ki
so dali svoj prispevek k nor-
malizaciji razmer v poruše-
nem Skopju s tem, da so po-
magali pri odstranjevanju
ruševin in usposabljanju pi-
vovarne, da je nemoteno
obratovala. Vsi člani ekipe
nedvomno želijo, da takih
tragičnih dogodkov ne bi bi-
lo več, kajti toliko material-
ne škode ter pretresljivih
prizorov doslej še niso sre-
čali oziroma videli nikjer.

Ekipe rezalcev in varilcev iz naše železarnice, ki je delala pri odstranjevanju ruševin v Skopju, se je več dni mudila tudi v pivovarni. Del tovarne, v katerem so mlini, je bil pri potresu najbolj prizadet in ga je morala naša ekipa zavarovati z jeklenimi vijaki in ploščami. Delo je bilo naporno in zelo tvegano. Naš sodelavec Stanko Belec iz montažnega oddelka je moral viseč na vrveh nameščati in pritrjevati plošče

Delo pri čiščenju ruševin je bilo naporno

ZAHVALA

Avtogenski varilci in rezalci iz naše železarnice, ki smo teden dni delali v porušenem Skopju pri odstranjevanju ruševin, se pri-
srčno zahvaljujemo štabu za pomoč pone-
srečencem v Skopju pri občinski skupščini
Jesenice za vso pozornost, opremo ter pre-
hrano, ker nam je bilo s tem omogočeno,
da smo v celoti izpolnili svojo obveznost.

Avtogenski varilci in rezalci
iz Železarnice Jesenice

, so v spomin na akcijo pri odstranjevanju ru-
mov

strnem potresu v Skopju so se stropi v veliki stavbi porušili drug na dru-
go, usodno za prebivalce, ki so stanovali v tej stavbi.

PAVLE ZIDAR

1

SOHA Z OLTARJA DOMOVINE

Danes začnemo objavljati nov roman in sicer »Soha z oltarja domovine« Pavleta Zidarja. Ker je delo za naš časopis preobširno, ga ne bomo objavili v celoti, temveč nekaj odlomkov. Pavle Zidar, naš rojak, je dobil za to svoje delo letos Prešernovo nagrado. Ker se roman dogaja tudi na Jesenicah, smo prepričani, da ga boste z zanimanjem spremljali in da je uredniški odbor ravnal prav, ko se je odločil za objavljanje tega dela.

OTROK

Pravzaprav je vse skupaj neumnost. O tem, da otroci beže, če hočete, naravnost v prepad, ni vredno zgubljeni besed.

Pogovarjal sem se s samim seboj po ure in ure, ko pa je bilo pomenkov konec, je prišlo na vrsto drugo. Ogovarjal sem drevesa ali vode, potem daljne vrste hiš, vse, kar je bilo odeto v molk. Kar me je le na moj način razumevalo, z mojimi besedami. Za vso to pisano družbo sem bil, kar sem hotel; bil sem, recimo, če sem preskočil jarek, kralj Peter II. Tedaj sem odložil zlato krono v rdeč žamet in se vrnil ponjo šele čez nekaj tednov. A glej, lastovke so jo ta čas obdale z gnezdrom. Trije golčiči so prosili veličanstvo za milost. Nasmehnil sem se, saj mi je že učiteljica povedala, zakaj moram biti dober s pticami.

Krona je bila le preizkušnja zame.

Odložil sem poroko svoje najljubše hčerke, dokler ni ptičja družina zapustila gnezda. Vedel sem, da bosta samec in samica ves svet pretresla z novico o moji dobroti in velikodušju. Ptice pa bodo zložile celó pesem, ki se bo od jutra do večera razlegala po travah in vodi. Slišal jo bo tudi moj zet, slab človek. Udarila ga bo zavist in bo samca in samico ubil. Ker pa sem imel v smreki vrano, ki jo je prebudil lesk starega zlata, smo zeta ujeli in ga vrgli v izsušen vodnjak. Šele neutolažljivi kriki po moji hčerki so omečili moje trde ukaze. Izvlekli so ga na svetlo, a je oslepel in oglušel. Zdravili smo ga noč in dan. Zdrav je potem pokopal lastovke, in za pogrebom se je vila vrsta ptic. Odpušeno pa mu je bilo šele čez mnogo mnogo let, ko so tudi njegovo krono obzidale lastovke in na njej odgojile mladiče. Tisti dan smo slavili poroko in zasuli vodnjak, njegovo sramoto.

Nič koliko preobrazb doživi otrok. Preobražal sem se v živali, v trave, rože in celo v kamenje; bila me je sama moč.

Kazen in milost je zadela vsakogar, ki se je uprl moji domišljiji. Recimo oblak, kjerkoli je bil, daleč nad menoj ali nad goro, je ujel moj glas.

— Tu boš, sem mu rekel, zjutraj in zvečer boš bela kapa na Stolul!

In morda čez mesec ali več, ko je nit visokega zamaknjenja pošla in sem iskal nove, je oblak res ovijal čelo gore. Dovolil sem mu, naj se spoprime z bliski, naj jih pokonča ali nahrani z njimi svojo lakoto.

S kamni pa so bila presenečenja še bolj ostra. V njihov mir in čistiljivost sem zanesel prave viharje strasti. Šel sem mimo, ko da mi ni mar zanje: kamen je pač kamen. Stali so, še zdaj jih vidim, počez čez pot in za trdo lupino so se slišale besede. Češ, ti ljudje slišijo, kar slišijo, in vedo, kar vedo. Pobral sem jih drugega za drugim, da sem občutil v dlaneh njih mrzle in prezirljive misli. Govorili so: igral se bo, v loku bomo zleteli v cilj in se morda razbili. Pa sem se samo spustil v praprot, jih razpostavil predse in nagovoril. Sprejeli so me z molkom. Dolgo smo se igrali družino, brate. In vsak mi je povedal, kako žalostno je biti kamen. Med praprotjo sem jim potem našel varen kotek s streho nad glavo.

Te preobrazbe pa nikoli niso zrasle čez mero. Naveličan sem jih odvrget, kadar me je bila pač volja. In po njih ni bilo niti sledi do novega dne, ko me je osamljenost spet popeljala nazaj v njihovo izobilje.

Teže pa je bilo, ko smo v šoli prebirali pravljico Janko in Metka. Ne zaradi kljubovanja stari čarovnici. Njo bi na migljaj lahko spremenil v ostudnega kuščarja. Čarovnica kot ženska me je vznemirila. Ali naj bom on ali ona, je od ure do ure trpinčilo mojo voljo. Spominjam se, da so me boleli seski, nekakšne kroglice so se premikale boleče pod kožo. Počakal sem, da je to minilo in da sem spet občutil staro, razkošno čarovnico v svojih udih. Slišal sem jo, naj bom ona, ne on. Imel bom krilo in bom kuhala, pospravljala. Pomešal sem obe govorici, žensko in moško. In doma so me čudno pogledovali in me pustili pri miru. Slišal sem le glasove te težke igre.

Kam v soboto in nedeljo?

Slavje v Vintgarju ob 70. obletnici

Kam 3000 dinarjev

V sredo 14. avgusta je bilo v prostorih uredništva žrebanje nagradne križanke, objavljene v 31. številki »Železarnja«. Komisija, ki so jo sestavljali Boris Kokošinek, Vika Novak, Stana Živec, Alenka Pogačnik in člani uredništva, je morala izvleči 29 rešitev, da je dobila 12 pravih. Največ so reševalci grešili pri besedi ANAKOLUT — nedoslednost v stavčni zvezi — dva pa sta bila ob nagrado, ker nista priložila nagradnega kupona. Izžrebani so bili:

3.000 dinarjev prejme JOŽE NEUMAN, biro za organizacijo dela,

2.000 dinarjev prejme MATEVŽ REPINC, plinska in vodna energija,

po 1.000 dinarjev prejmejo:

inž. ANTON KOSELI — uprava osnovnih sredstev, BERNARDA GRILC — knjigovodstvo topilnic, MIHA DECMAN — plinska in vodna energija, VERA KESE — knjigovodstvo topilnic, ANGELCA PIRŠ — centralna priprava dela, MARIJA ŠKABAR — faktorni oddelk, JANEZ KRUSIČ — oddelk za obračun osebnih dohodkov, FRANC ŠTERK — plansko-ekonomski oddelk, JOŽE PODOBNIK — hladna valjarna in žičarna (bela pločevina) in FRANC PIRMAN — nabavni oddelk.

Nagrajencem čestitamo in jih prosimo, da osebno dvignejo nagrade v blagajni Železarnje Jesenice od ponedeljka 19. avgusta dalje.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Vod.: PRVA BITKA, LERMONTOV, ANTIKA, RL, DANES, ANA, ETAN, STAS, OK, GONARS, PETUNIJA, BUHINI, RAVEN, RTINA, POD, LA, ALMA, L, OVINEK, NIN, KO, TORINO, CNA, RK, OZ, TIL, AA, PUJSEK, POPEK, NU, PETER, LEILA, AT, OSA, AKA, SELO, NEN, JAVA, ZENIT, NOMAD, ŽAROMETI, LAKADIVI, EG, H, INACI, CA, L, GATI, VOL, NENNI, D, ID, ADULA, JUS, AVTO, RAPIR, AKT, NEON.

Augusta letos mineva 70 let, ko so v soteski Vintgar zgradili prehode in poti. Od tedaj naprej si je lahko skoro vsak brez težav ogledal lepote te čudovite, a do takrat malo znane soteske.

Obiskovalcev je bilo iz leta v leto več in v letu 1962 je njihovo število doseglo skoraj 37.000. Po dosedanjih ugotovitvah pa domnevajo, da se bo letos število obiskovalcev skoraj podvojilo.

Da bi ta pomemben dogodek kar se da počastili, obenem pa dali priznanje tudi graditeljem teh objektov, bo Turistično društvo »Vintgar« izvedlo 17. in 18. avgusta proslavo 70. obletnice otvoritve soteske Vintgar z naslednjim programom:

— V soboto, dne 17. 8. 1963, bo ob 20. uri zbirališče pred restavracijo »Vintgar«, nato pa odhod v razsvetljeno sotesko.

Na bližnjih vrhovih bodo goreli kresovi.

— V nedeljo, 18. 8. bo ob 13. uri prav tako pred restavracijo koncert godbe na pihala, ob 14. uri pa odhod k spominski plošči graditelja.

Po končani svečanosti bo v restavraciji »Vintgar« prosta zabava s plesom.

TK

ZANIMIVA RAZSTAVA NA JESENICAH

V počastitev 20-letnice ustanovitve Prešernove, Gradniške in Vojkove brigade prirejata Gorenjski muzej iz Kranja in Tehnični muzej Železarnje Jesenice razstavo »LETO 1943«. Razstava bo odprta od 17. 8. do 8. 9. 1963 v telovadnici gimnazije na trgu Toneta Čufarja vsak delavnik od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure ter ob nedeljah od 9. do 12. ure.

Razstava je izredno zanimiva ter vsebuje dokumente iz leta 1943. Na razstavi bodo prikazani tudi doslej še neobjavljeni dokumenti iz tega obdobja.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sindikalnemu odboru valjarne 2400 za njihovo skrb za svojega sodelavca, kar dokazuje denarna pomoč, ki mi jo je izročil tov. Tofko Husedinović, ko me je obiskal na domu. Iz tega se lepo vidi velika skrb za delavnega človeka in smatram, da so funkcionarji in vsi sindikalni odbori valjarne 2400 lahko za vzor vsemu našemu kolektivu. Za denarno pomoč in obisk na domu pa vsem še enkrat najlepša hvala.

Husein Kostić

Kaj bomo gledali v kinu?

• Iščemo podatke • Iščemo podatke •

Kino »RADIO«
17. do 19. avgusta italijanski barvni CS film LJUBIM, LJUBIS, 17. in 18. avgusta ob 17. in 19. uri, 19. avgusta ob 19. uri.
20. do 21. avgusta sovjetski barvni CS film RDEČA JADRA, ob 19. uri.
22. do 23. avgusta ameriški film SABRINA, ob 19. uri.
24. avgusta špansko-italijanski barvni film GREH LJUBEZNI, ob 17. in 19. uri.

Kino »PLAVZ«
17. do 18. avgusta jugoslovanski CS film NEVARNA POT, ob 18. in 20. uri.
19. do 20. avgusta italijanski barvni CS film LJUBIM, LJUBIS, ob 18. in 20. uri.
22. do 23. avgusta sovjetski barvni CS film RDEČA JADRA, ob 20. uri.
24. avgusta ameriški film SABRINA, ob 18. in 20. uri.

Kino Žirovnica
17. avgusta sovjetski CS film DAN POSLEDNJI, DAN PRVI.
18. avgusta jugoslovanski film SENCA SLAVE.
21. avgusta italijanski barvni CS film LJUBIM, LJUBIS.
24. avgusta sovjetski barvni CS film RDEČA JADRA.

Kino Dovje
17. avgusta jugoslovanski film SENCA SLAVE.
18. avgusta sovjetski CS film DAN POSLEDNJI, DAN PRVI.
22. avgusta italijanski barvni CS film LJUBIM, LJUBIS.
24. avgusta jugoslovanski CS film NEVARNA POT.

Kino Koroška Bela
17. avgusta sovjetski barvni CS film RDEČA JADRA.
18. avgusta ameriški barvni CS film OKO ZA OKO.
19. avgusta jugoslovanski CS film NEVARNA POT.

24. avgusta angleški film GANGSTERJI.

Kino Kranjska gora
17. avgusta ameriški barvni CS film OKO ZA OKO.
18. avgusta sovjetski barvni CS film RDEČA JADRA.
21. avgusta jugoslovanski CS film NEVARNA POT.
24. avgusta italijanski barvni CS film LJUBIM, LJUBIS.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu odboru javornika I, ki mi je omogočil dvanaajstredno bivanje v počitniškem domu na Mežaklji. Se enkrat pristrčna hvala.

Jože Drošč,
javornik I

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega sina in brata

BOGA SELAKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga tako polnoštevilno spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Trampužu in dr. Hafnerju, Marici in Vinku Rejcu, tov. Ženerjevi, ki so nam tako požrtvovalno pomagali. Posebno se zahvaljujemo Dragu Mraku, Matevžu Svetinu, vsem bratom Ovnovim in Lovru Ferjanu. Iskrena hvala zastopnikom martinarne inž. Zevniku in Franciju Zalokarju za poslovilne besede ter žirovniški godbi za žalostinke. Pristrčna hvala vsem darovalcem vencev in cvetja in sindikalnemu odboru martinarne za venec. Za izrečeno sožalje vsem in vsakomur pristrčna hvala.

ZALUJOČI: mama, zaročenka Zora Sitar ter brat in sestra z družino.

V 32. številki »Železarja« smo v naši novi rubriki »Iščemo podatke« objavili prvo sliko, za katero išče oddelek NOB pri Tehničnem muzeju Železarne Jesenice potrebne podatke. Naš sodelavec Anton Burja iz mehanične delavnice je že prve dni po objavi slike v »Železarju« sporočil Tehničnemu muzeju, da je bila slika posneta 7. maja 1945 v Kranjski gori. Na sliki so borci II. čete I. bataljona Jeseniško-bohinjskega odreda. Zanimivo je, da so borci te edince tik pred fotografiranjem zaključili borbo z 2.000 Nemci, ki so se po sedmih urah borbe tudi vdali. Na sliki so naslednji borci: komandant I. bataljona JBO (ime ni poznano), Franc Ogrin iz Bohinjske Bistrice, Kumerdej iz Ribnega pri Bledu, Franc Katrašnik, Koprivnika, Bertti Antonič z Jesenic, Jože Urankar iz Bohinjske Bistrice in Jakob Lah iz Mojstrane. Manjkajo še podatki za šest borcev ter ime in priimek komandanta I. bataljona JBO.

Danes objavljamo drugo in pričakujemo, da bodo naši bralci sporočili Tehničnemu muzeju — oddelku za NOB vse, kar jim je znano o tej sliki.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 16. avgusta od 12. ure do 23. avgusta do 12. ure.
Zahodni del Jesenic: dr. Mihael Sajevec, Jesenice, Tavčarjeva 5, telefon 04 — Rešilna postaja Jesenice.

Vzhodni del Jesenic: dr. Stanka Rosenstein, Jesenice, Cesta bratov Stražišar 34, telefon 245, interni 733.

RAZPIS

Stanovanjska skupnost Blejska Dobrava

razpisuje

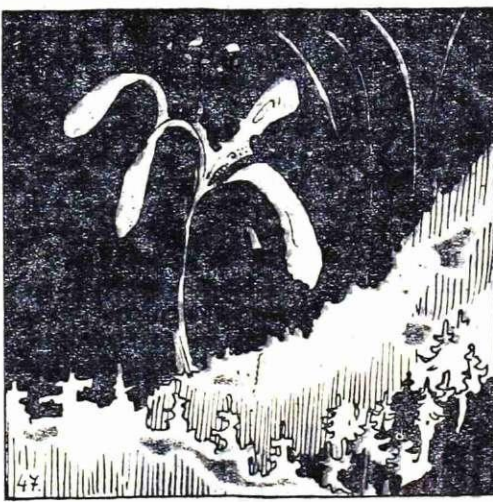
prosto delovno mesto cestarja za 6-urno dnevno zaposlitev

Interesenti naj pošljejo pismene vloge na stanovanjsko skupnost. Plača po sprejetem pravilniku.

Nastop službe s 15. 8. 1963. Razpis velja do izpolnitve delovnega mesta.

Sl. 46 — Ko se je hrušč polegel, je Marko potrepil Črtomira po rami. Oba sta bila silno vesela. Brez dogovora sta odšla kakih petdeset metrov dalje in se lotila naslednjega droga. Komaj je žaga dobro zarezala v les, je jeknil s pobočja tanek Izidonev pisk. Nato je svistnila pod nebo raketa in je bilo slišati ploho klicev »Halt!«. Marko je potegnil žago in ubrala sta skozi travo, da so ju noge komaj dohajale. »Če dobe žago, lahko ugotove, čigava je,« je plalo v Marku. Zato jo je vlekel s seboj, čeprav je bil že čisto brez sapa.

Sl. 47 — Do kože mokri so pritekli na Pozabljeno in si oddahnili. Žago so skrili v gosto grmovje in čakali prihuljeni vrh hrička. Kmalu je prišla iz vasi patulja in zavila proti Dobravam. Tudi spodaj po glavni cesti so topotali vojaški čevlji. »Nocoj bodo vsi Nemci hajkali Dobrave in stražili požgani telefon,« je rekel Marko in si ožl čepico. Tedaj so se začele vrh Dobrav prižigati rakete. V bližini požganih telefonskih drog so se prožile rdeče, z vseh strani pa so spuščali zelene lučke. »Poglejta, kako svetijo požgani telefonski žici!« je rekel Črtomir.

Sl. 48 — Ko so Nemci hajkali roso in dež po Dobravah, so se dečki previdno plazili proti domu. V čevljih jim je čmokalo in po telesih jim je curljala deževnica. Razgreti, premočeni in utrujeni so molče tipali skozi noč proti svojim demovom. Preden so se razšli, so si komaj slišno voščili lahko noč. Drejc je padel na posteljo in zaspal kot ubit. Sele proti jutru ga je prišla pogledat mati in ga sezula ter slekla. »Ko bi mi vsaj zaupal, kje hodi?« je potožila sama sebi. »To se ne bo srečno izteklo. Premlad je, preveč neizkušen in nepreračunljiv.«

PODJETJE »SINGER« LJUBLJANA

prireja

v prostorih Gostinskega šolskega centra — oddelek Jesenice, Cesta železarjev št. 5, tečaj za krojenje in šivanje. Pričetek tečaja bo v ponedeljek, 2. septembra 1963. Pouk bo trajal dva meseca dopoldan, popoldan in zvečer. Tečaj bo dvakrat tedensko po tri ure in pol. Obsega 18 obiskov. Šolnina stane 3000 dinarjev.

Informacije in vpisovanje vsak torek, sredo, četrtek in petek od 8. do 12. ter od 15. do 18. ure v prostorih Gostinskega šolskega centra — oddelek Jesenice, Cesta železarjev št. 5.

»SINGER« LJUBLJANA

ŽELEZARSKI GLOBUS

JAPONSKA — V letu 1967 predvidevajo, da bodo japonske železarne proizvedle skupno 43 milijonov ton surovega jekla, kar je za 14 milijonov ton več, kot ga bodo proizvedle verjetno letos. Pri tem bodo povečali delež jekla, proizvedenega v kisikovih konvertorjih, od letos predvidenih 12,8 milijonov ton na 22,5 milijonov ton.

LIBERIJA — Novi liberijski rudnik Nimca, kjer cenijo zaloge na 300 milijonov ton visoko kvalitetne železne rude z več kot 65 % Fe, so začeli izkoriščati. Predvidevajo, da bodo samo iz tega rudnika izvozili v železarne

ZDA 2,5 milijona t te železarske surovine, medtem ko nameravajo v prihodnjem letu povečati izkop na 7 milijonov ton.

TUNIS — Neko švedsko podjetje bo dobavilo v Tunis profilno valjarno v vrednosti 2,5 milijonov funtov šterlingov. Valjarno bodo postavili v kraju Menzel Bourguila v bližini Bizerte.

ZAHODNA NEMCIJA — Zahodnonemško podjetje Demag iz Duisburga je dobavilo neki belgijski železarni dva izmed osmih naročenih premičnih mešalcev za grodelj na vagonih. Ti mešalci, ki lahko sprejmejo po 150 t raztaljenega grodlja, so novega tipa in odgovarjajo tehničnim zahtevam belgijskih železnic, saj bodo prevažali raztaljeni grodelj po državni železnici na razdaljo 25 km. Prazen mešalec tehta 135 ton, dolg je 31 metrov in ima 16 osi.

ŠVEDSKA — V tej skandinavski državi, ki je znana po tem, da izkopljejo v njenih rudnikih tudi v svetovnem merilu zelo velike količine železne rude, je izkop te železarske surovine v letu 1962 v primerjavi z letom 1961 nazadoval kar za 1 milijon ton. Tako so nakopali v letu 1961 skupno 23,1 milijona ton železne rude, v letu 1962 pa samo 22,1 milijona ton. To nazadovanje v izkopu železne rude je posledica določene stagnacije v železarski industriji, ki se je pojavila v preteklem letu v državah Zahodne Evrope.

Potrjeno poročilo o poslovanju v I. polletju

(Nadaljevanje s 1. strani)

len nadzor, zlasti pa pomoč družbeno-političnih organizacij in organov samupravljanja. CDS poudarja, da je treba te ukrepe izvesti ne glede na težko stanje z delovno silo v posameznih obratih in odelkih.

Vzporedno s polletnim poročilom o poslovanju podjetja je CDS na predlog gospodarske komisije potrdil inventurne razlike, ugotovljene ob koncu prvega polletja pri raznem materialu in orodju. Te razlike izkazujejo

145.017.460 dinarjev pri manjklajev in 412.853.222 dinarjev presežkov.

CDS je sklenil, da se ugotovljene inventurne razlike v celoti odpišejo na račun neposlovnih izdatkov oziroma dohodkov.

ŽELEZAR — Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Fotokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

Srečanje strelcev Koroške Furlanije in Gorenjske

Prijateljstvo — sodelovanje in dobri medsebojni odnosi med mejnimi sosedi, to je bilo geslo, ki ga je poudaril v svojem otvoritvenem govoru zastopnik deželnega glavarja za Koroško g. dr. Marko.

S tem namenom in ciljem je odšla v soboto, dne 4. avgusta strelska ekipa Gorenjske na slovensko Koroško na že tradicionalen strelski troboj Koroška — Furlanija — Gorenjska.

Po prisrčnem srečanju s predstavniki Koroške na prelazu Ljubelj nas je pot vodila po serpentinasti cesti do Borovelj, majhnega ličnega koroškega mesteca, kjer izdelujejo svetovno znane lovske puške. Nastanili smo se skupno s strelci iz Furlanije v internatu vajencev-puškarijev, ki je med najlepšimi stavbami v Borovljah. Omogočili so nam tudi, da smo si ogledali v šoli puškarskih vajencev razstavo lovskih pušk, kakor tudi način njihove izdelave. Ker nam je bil čas skopo odmerjen, je bilo treba kmalu na strelišče, kjer je bila uradna otvoritev tekmovanja, ki se je odvijalo v soboto 4. avgusta popoldne in v nedeljo 5. avgusta ves dan. Ekipa Gorenjske, v kateri so bili tudi strelci ObLO Jesenice, Janez Otrin, Vera Otrin, Edi Dobravc in Majda Kralj, je sodelovala v troboju z MK puško serijske izdelave in v dvoboju z MK puško proste izbire. Favoriti dvoboja so bili naši strelci, dočim v troboju ni bilo mogoče predvidevati zmagovalca, kajti ekipa Koroške je bila za nas zelo dober partner.

Tekmovanje je potekalo v športnem in prijateljskem duhu, organizacija je bila odlična, za kar lahko koroškimi strelcem in organizatorjem čestitamo. Kakor smo pričakovali, je bil izid dvoboja s Furlanijo odločen v našo korist. Ekipa Gorenjske je s povprečjem 494,8 kroga preseгла celo državni rekord, v troboju pa smo samo za 16 krogov »ušli« strelcem Koroške.

Svečani otvoritvi troboja oziroma dvoboja v soboto zvečer so prisostvovali tudi zastopnik deželnega glavarja

Wedenigga g. dr. Marko, župan mesta Borovelj, prezident strelskega združenja za Koroško g. Missoni, g. Caravello za Furlanijo ter drugi predstavniki krajevnih oblasti. G. dr. Marko je v svojem govoru poudaril, da ne gre samo za športno srečanje, ampak je glavni cilj zблиžanje s sosedi. Taka srečanja mnogo koristijo tudi miroljubnemu sožitju med različnimi narodi, je naglasil zastopnik deželnega glavarja. Zanimostno smo na boljše sožitje vseh ljudi in je treba zato zastaviti vse sile, da se temu čimbolj približamo. Omenil je tudi katastrofo v Skopju in izrazil sočustvovanje z jugoslovanskimi narodi. Na koncu je želel vsem strelcem veliko uspeha z željo, da se še večkrat srečajo in s tem utrjujejo vezi med obmejnimi sosedi. Tudi ostali govorniki so izrazili iste misli in želje.

Po končanem tekmovanju je bil uraden zaključek in razglasitev rezultatov. Zaključni govor je imel prezident strelskega združenja za Koroško g. Missoni. Naglasil je, da je srečen, ker je tekmovanje potekalo brezhibno, v zadovoljstvo vseh sodelujočih. Zahvalil se je g. Caravello za pobudo za tovrstno srečanje.

Za njim je spregovoril župan mesta Borovelj in izrazil zadovoljstvo, da smo si izbrali njegov kraj za to srečanje. »Upam«, je dejal, »da ste bili zadovoljni. Ko boste prišli domov, povejte svojim ženam, otrokom in vsem ostalim, da želimo mir in sodelovanje s sosedi.« Tudi on je omenil potres v Skopju in dejal, da bo tudi v Borovlje prišlo nekaj otrok iz porušenega mesta, kjer bodo uživali gostoljubje, dokler jih ne bodo poklicali nazaj na njihove domove. Ob zaključku je želel, da bi prišlo še

do takih in podobnih srečanj.

Govoril je tudi g. Caravello in se zahvalil za gostoljubje koroškimi strelcem in županu Borovelj. Rekel je, da so strelci Furlanije namenili namesto spominskih nagrad in daril 100.000 dinarjev za pomoč Skopju, kar so vsi prisotni toplo pozdravili. Upa in želi, da bi se drugo leto v Čedadu v Furlaniji, ko bo zopet tako tekmovanje, tudi pri njih tako prijetno počutili.

Kot zadnji je spregovoril podpredsednik občinske skupščine Kranj, tov. Vončina, ki je spremljal našo ekipo.

Dejal je, da si takih športnih srečanj še želimo, kajti s tem se zблиžujemo in utrjujemo prijateljske odnose ne samo na športnem, ampak tudi na kulturnem in političnem polju.

Nato je g. Missoni razglasil rezultate tekmovanja, podelil pokale zmagovalcem, vsem ostalim tekmovalcem in gostom pa podelil spominska darila.

REZULTATI

TEKMOVANJA

Troboj Gorenjska — Furlanija — Koroška — precizna puška

Ekipno: 1. Gorenjska, 2.113 krogov, 2. Koroška, 2.097 krogov, 3. Furlanija, 2.000 krogov.

Posamezno: 1. Janez Otrin, 548 krogov, 2. Edi Dobravc, 541 krogov — Gorenjska, 3. Rudolf Natmessnig, 537 krogov — Koroška.

Dvoboj Gorenjska — Furlanija — puška serijske izdelave

Ekipno: 1. Gorenjska, 4.948 krogov, 2. Furlanija, 4.546 krogov.

Posamezno: 1. Janez Otrin, 518 krogov, 2. Henrik Peternej, 514 krogov, 3. Franc Peternej, 504 krogov — Gorenjska.

Ekipa gorenjskih strelcev — najboljši je bil Janez Otrin

Za las je ušel smrti

V petek 9. 8. 1963 se je v martinarni poškodoval tesar gradbenega oddelka tov. Janez Zupan. Do nezgode je prišlo, ker se je tov. Zupan poslužil nedovoljenega prehoda skozi martinarno, posebno po odseku, to je po jugovzhodnem delu lope, kjer dvigajo streho zaradi gradnje nove električne peči. Ker takrat zaradi dežja niso delali na strehi, je bil tov. Zupan prepričan, da je prehod va-

ren. Toda ko je prišel na sredino odseka, mu je z višine okrog 20 metrov padel na glavo kos žičnega stekla, kakršnega uporabljajo za nadsvetlobo. Na veliko srečo je steklo padlo plosko na njegovo glavo, ker če bi padlo z robom, bi mu prav gotovo razklalo glavo. Z rešilne postaje v železarni, kjer je dobil prvo pomoč, so ponesrečenca odpeljali v Obratno ambulanto in nato v bolnišnico.